

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روز نامه هفتگی
و یومیة (جبل المتین)
﴿عنوان مراسلات﴾
طهران خیابان لاله زار
نایب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دیر اداره آقا شیخ یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روز
طبع و توزیع میشود

یومیة

جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۴۰ قران
سایر بلاد داخله ۴۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک

﴿قیمت يك نسخه﴾

در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان سطرى

دو قران است

﴿روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه﴾

﴿با امضا قبول و در انتشارش اداره آزاد است﴾

دو شنبه ۲۵ شوال المکرم ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۶ آذرماه جلالی ۸۲۹ و ۲ دسامبر ۱۹۰۷ میلادی

لایحه یکی از دانشمندان

خدمت ذی شوکت مدیر روشن ضمیر محترم روزنامه
مبار که یومیة جبل المتین دامت ایام اجلاله
بعد از تشکرات فوق العاده و تقدیم مراتب ارادات
صمیمانه خالصانه بدین مختصر مبادرت مینماید شرحیکه
در روز نامه مبارک که روز پنجشنبه هشتم شهر شوال از
بابت فروختن خالصه جات مرقوم فرموده بودید زیارت
کردم الحاق راه چاره ازدیاد ثروت فعلا در ایران منحصر
به ترقی فلاحت و مخصوصا این ترتیبی که برای فروش
خالصجات مرقوم شده بهترین راه برای وصول بان
مقصود است اما چیزیکه بنظر بنده رسیده این است که
چرا منحصر فرموده اید بممل خالصه جاتیکه فروخته نشده
مگر خالصجات فروخته شده کجارتفه و یا آن ولایاتی که
خالصجات آن با آن ترتیبی که میدانید فروخته اند آیا
اهالی و الاالحین آن جزو این ملت نیستند و حق ندارند سهمی
از این املاک را اباد کنند آیا اشخاصیکه يك ده و يك قصبه
بلکه يك بلوک را بسدد و دست و پا نصد پنجهزاری خریدند
و حالا باترود سال متجاوز است همه قسم منافع آنها را برده
و همه قسم ثروت برای خود تهیه کرده اند عزیز تر از
دولت هستند همینطور که شما بدولت این تکالیف صحیح
را مقرر مائید که املاک را بفلاحین بفروشد بان عزیزهای
بیجبهه هم میگوئیم مداخل در آن گفتگوها نمی‌شویم که این
املاک را که شما دارید هیچیک بر طبق قوانین هریمت
مطهره معامله نشده و مالک بودن جنابان عالی به غصب
است و هرچه در این مدت برده اید باید رد کنید خیر
النیاز با الله ساحت قدستان از این عیوب منزّه و مبراست

گذشته گذشته است برای حالیه شما هم مانند دولت ابد
مدت بیاید چنانچه دولت املاک را باید به قیمة عادلانہ بفلاحین بفروشد
و باترود ساله وجه انرا به قسط دریافت کنند شما هم همین کار را بکنید
و فکذارید این رعیت بیچاره روز بروز در فلاکت
باشد بلکه برای اهل و عیال آنها صرف نان خالیهم
ممکن نباشد و اینکه نوشته بودید خرید خالصجات
منحصر بفلاحین و رعایا باشد هر چند ایراد بر جناب عالی
بیجا و جسارت است لیکن بقیمة مخالص اکرد و فروش
خالصه يك سهمی که افلاک ملک باشد از متولین
شرکت داهته باشند بهتر خواهد بود برای اینکه ممکن
است شما یکدهیرا به بیست نفر رعیت بفروشید که هر
يك علیحده در موقع خرمن قسط قیمة ملک را پردازد
این رعیت میتواند تا شما مامور بفروستید و مطالبه قسط
نمائید محصول خود را که خیلی قلیل است به مصرف
رساند باشد و ادای قسط برای او غیر ممکن باشد
انوقت گرفتن پول یا جنس در عوض قسط از آن رعیت
منتهای اشکال را خواهد داشت اما اگر در يك ملک
یک نفر صاحب مکتب باشد و شرکت داهته باشد و وزارت
مالیه آن یک نفر را برای ادای قسط بشناسد و اختیار
جمع آوری قیمة ملک از رعایا با آن یک نفر باشد و وصول
قیمة ملک بمراتب برای دولت سهل تر خواهد بود و
مسلم است مفتشین مالیه هم همیشه مواظب آن یک نفر
هستند که طرف اجحاق و تمدی نسبت بر رعایا واقع نشود
بیشتر از این عرض ندارد ایام افاض مستدام باد

(اقل الحاج عباس الحسینی)

(جبل المتین)

اما در خصوص فروختن ملاکین دهات و مزارع

خلاصه مذاکرات مجلس دارالشوری

(شنبه ۲۳ قوال)

جناب آقای حاجی امام جمعه شرحی از کفایت و حسن اقدامات جناب آقای میرزا آقای اصفهانی را در فقره مأموریت بخوی و ماکو و بکله تریه ثلثی که در آذربایجان محل مخصصه واقع شده بود اظهار نمودند و از انتخاب شدن ایشان بوکالت از آذربایجان مورد تشکر و امتنان شد جمعی هم با ایشان از خدمات معظم الیه اظهار تشکر کردند اظهار شد که جمعی از طرف اولیای دو نفر مقتول در سید اسمعیل اینجا متظلمند و مستدعی قصاص و مجازات هستند گفته شد که مشغول استنطاق و رسیدگی هستند البته قائلین قصاص خواهند شد

در خصوص جواب دستخط اعلیحضرت که پریروز قرائت شده بود مذاکره شد و بعضی اظهارات جوابیه شده که مجلس از وظیفه خود خارج نشده و انجمنها مادام که محل نظم و مخالف قانون نباشند آزادند و گفته شد باید اعلان کرد بموم مردم و ولایات که بمسدها بمجلس شکایت و اظهار نکنند رجوع بدارات اجرائیه نمایند گفته شد که بر حسب یکماده از قانون اساسی مردم می توانند که بمجلس نظام نمایند و مجلس باید رجوع بدارات و وزارتخانه نموده تحصیل جواب کند چنانچه تا حال بوده و این بکنوع نظارت است در اجرائیات و مجلس باید نظارت در اجرای قوانین داشته باشد تا حال هم یا نظارت بوده و یا مدافعه و یا تقویت بقوه اجرائیه که هنوز محل اطمینان و توجه عامه نیستند و الا مجلس غیر از این عناوین بهیچ وجه مداخله در اجرائیات ننموده قرار شد که جوابی نوشته بعد از گذشتن از مجلس ارسال حضور همیونی شود مذاکره شد که عناوین باید قبل از وقت معین عود تا در مجلس مطرح مذاکره گردد گفته شد که عناوین معینه مجلس قوانین است و تا قوانین تمام نشود مجلس نمی تواند مطلقاً را قبل از وقت تعیین کند و وقایع حادثه و امورات اتفاقیه هم که قابل تعیین نیستند و اتفاقات آنها غیر معلوم است و تا چند روز دیگر کمیسیونها بترتیب کارها رسیده مشغول وظایف خود شده مجلس هم بخوبی می تواند از عهده وظیفه و تکلیف خود که وضع قوانین باعد بر آید

(مجلس ختم شد)

(مکتوب شهری قابل توجه وزارت جلیله داخله)

(هفت شهر عشق را عطار کشت)

(ما هنوز اندر خم یک کوچه ایم)

در ساره از مشروطه اثری نیست بجات آنکه

خود را برعایا این عقیده امروز خیلی قوت دارد و مخصوصاً اجتماعيون اصراری در این باب دارند لکن امروز نمیتوان شروع بدین امر کرد زیرا که يك قوه فوق العاده بری چنین امری لازم است حكه فعلا مفلود است و بقانون شرع نیز گسیرا نمیتوان مجبور بروختن ملك خود نموده و من حیث المجموع ضرر و خسارت این کار از نفعش بیشتر است ولی وقتی دولت شروع بروختن نماید رعایا بامید آنکه صاحب علاقه گردند بطرف املاك دیوانی میروند و برغبث خریدار میشوند وسایر دهات اربابی را رها میکنند اربابان ملك آنوقت از ترس آنکه مبدا دهاتشان لم یزرع و بایر بماند مجبور میشوند لا اقل نصف هر قریه را برعایا بقسط بفروشند تا مایه امید واری و علاقه فلاحین گردیده قریه را متروک نگذارند — واضح است حكه وقتی فلاح يك جریب زمین از خود پیدا کرد دیگر مجبور نیست ملك ارباب را کاشته در ده قسمت نه قسمت را باریاب بدهد و يك قسمت خود بردارد بلکه یکجریب خود را توجه نموده ده قسمت را خود بر میدارد و ارباب در اینصورت ناچار است مدارا کند و بدل و انصاف محصول را تقسیم کند و از حق خود زیاد تر مطالبه نکند —

اما آنکه فرموده اند جمع کردن قسط از رعیت جزء مشکل است الخ . . . این مسئله بکلی اشتباه است زیرا که مالیات از همین رعایا وصول میشود اجاره از آنها گرفته میشود قلی و جریمه از آنها دریافت میشود حتی در اغلب دهات اربابی نیز مالیات را رعیت پرداخته و قبض گرفته بحساب مسالك میاورد مخصوصاً وقتی املاك ممیزی شد و مالیات از عین محصول مقرر گردید همان مامور وزیر مالیه که مالیات جنسی را وصول میکند قسط را نیز وصول میکند در سر خرمن باید خرمنها در دشت بوده رعیت پیرامون برداشتن نکرد تا مامور دیوانی آمده کندم را وزن نموده عشر برای دیوان بر دارد چه ضرر دارد که دو عشر بر دارد یکی باسم مالیات یکی بعنوان قسط و هیچ اشکالی هم وارد نمی آید بکس اگر يك ثلث را بدهند بیگنفر مضمول که هم خود شريك ملك باشد و هم مامور وصول کمتر ضررش آنستکه قسط قرض خود را سرکش دیگران نموده از خود را مفت تمام میکند هرگز شريك دزد و رفیق قافله درست نکنید بلی اگر بخود رعیت بگویند خرمن را بردار بفروش و وجه قسط را بپرداز باید کوتاهی کند لکن همان قسم که گفتیم باید قسط را از عین جلس عاید کرد و از خرمن موضوع نمود دیگر چه اشکالی باقی میماند —

مدودی مردمان مستبد از قبیل محمد خان و میرزا ابراهیم و چند نفر دیگر که بمیل جناب وزیر نظام مشغول افتاد و اغتشاش میسازند

جهت دیگر بعد از آنکه ساوه از اداره قزاق خارج شده شاهزاده مزالدوله بساوه رفت و حضرت والا قدری کم حال است و با کسبه و رعیت همراهی نکرد در تشکیل انجمن محلی خصوصا خان باباخان پیشکار شاهزاده نیز مایل نبود ملا علی رضای روضه خزان که آنچه خواست در قم بتحریرک بمضایها نسبت به حجج اسلام بدعوتی کرد تا آنکه عاقبت آقای ثقفی الاسلام آقا سید عبدالله قمی فرمودند باید منبر فرود و مستبدین بردند بساوه یکماه منبر کردند که بمجلس و مشروطه بدکلت عاقبت جناب آقا میرزا سیدعلی سلمه الله قدری جلوگیری نمودند و مردم بیچاره قریب صد عریضه بمجلس شورای ملی و انجمن اتحادیه طلاب و انجمن عراق عجم تشکی از مستبدین نمودند نتیجه نبخشید تا آنکه از طرف وزارت داخله و حجج اسلام مخصوصا آقای آقا میرزا سید محمد طباطبائی بشاهزاده سخت گرفتند که باید انجمن محلی تشکیل شود و ولای آنجا انتخاب شود حضرات ناچار شدند که یک صورت بدی بنمایند چند نفر بمیل خودشان نه با کثرت آراء و نه بقره تعیین نمودند که از این به بعد بعنوان انجمن محلی مال مردم را بخوارند چه کنند رعیت زارع و کسبه (دست بیچاره چون بجان نرسد) (چاره جز بیرون دریدن چیست) ساوه که تلگرافخانه و پست مرتبی ندارد بیست روز طول میکشد تا خبر برسد و ناچار بظلم صبر کردند تا آنکه حکومت تغییر کرد حاکم تازه دید آخر سال است مالیات بکلی زمین شاهسون هم مالیات نمیدهد و انجمن محلی تشکیل نشده سیف لشکرها خواستند حکومت را بایشان دادند که هم مالیات را وصول کنند و انجمن محلی را تشکیل نمایند و ولای ساوه را فرستند مفسدین دیدند دیگر نمیتوانند آب خیر آباد و مردقان که وقف شهر است اجاره بدهند و باغ بگیرند که شصت خروار انکور بدهد و زراعت نمایند چهل خروار بنر نمایند و آب وقف را معامله ملکی نمایند و سالی پنجاه من تریاک بگیرند و مسلمانان را زر خرید خود بدانند علنا حکومت مستقله نمایند فلسفه داشته بآهتد و مردمرا چوب بزندند کندم بگیرند فساد کنند بلکه فرج خلیج برکردد بوزیر نظام والا عموم اهالی ساوه از کسبه و تاجر و رعیت و علماء و سادات و خلجستان و مردقان و شاهسون تماما سیف لشکرها میخواهند مگر همین چند نفر که میخواهند حاکم آدم کم حالی باشد

اورا بترسانند بمردم زیاده روی نمایند این چند نفر تلگرافی کرده اند که ماسیف لشکرها نمیخواهیم میرزا فرج خان با عموم اهالی آنجا طری است از شاهسون و خلجستان و کسبه و غیره میخواهند بفرستند بساوه فردا اسباب اغتشاش بشود که دیگر نتوانند منظم کنند انوقت میگویند اهالی اطاعت از دیوان ندارند والا جهت ندارد ایل بهدادی که هیجده هزار تومان مالیات میدهد و سصد سوار و حمل غله میکند بفرشند بمیل دوسه نفر از اهالی ساوه اقل الطلبة محمد تقی مزدهانی

(جبل المتین)

بیرضی خود را در درج مقاله فوق و مقاله که در چند نمره قبل بفضد این بود معین میکنیم این دو مقاله هر دو با مضای صاحبانش با اداره رسید و ما بر حسب وظیفه خود درج کردیم مانه میرزا فرج خان را میشناسیم و نه با عباسقلیخان خصوصیت و آشنائی داریم نه با آلمان مهر است و نه با اینمان کین قومی از آن شکایت دارند و گروهی از این تحقیق واقع بامضا در امور و بزرگان ملت است که رسیدگی کرده رفع اغتشاشرا بنمایند و اهل ساوه و مضافاتشرا آسوده کنند

(خلاصه وقایع انزلی)

تجاری که برنج شانرا در ۲۳ رمضان بتحریرک . . . . غارت و تاراج کرده بودند و با میر اعظم حاکم مشروطه طلب و مؤسس انجمن ارکان خدمت در طهران برشت عارض شده و احضار بشهر شده بودند پر یروز مقضی المرام مراجعت بالزلی نمودند همین چند روزه غرامت و قیمت برلیج تاراج شده حضرات بدون کسر و نقصان بایشان خواهد رسید آفرین بر همت ایشان همین چند روزه معظم الیه برای سرکشی بلوکات گیلان و نوابغ از مرکز حکمرانی حرکت خواهند فرمود انزلی هم خواهند آمد مشهور است بطوالتش هم خواهند رفت گویا (بکرگانه رود) خراب هم بروند که آنجا را امن و بین اهالی و ارفع السلطنه را اصلاح نمایند تا بعدها چه شود . . . . .

قرانطینه موقوف و مسافرین راحت شده اند فعلا انزلی و گیلان از اقدامات امیر اعظم امن است تا بعدها چه بشود خدا میداند انجمن بلدی انزلی تعطیل است یعنی و کلا از کار خسته و از تدابیر شیطان مستبدین و مفسدین بستوه آمده اند انشاءالله بعدها اسامی محرکین و مستبدین را باسم و رسم با اداره اطلاع میدهم حال اگر یکایک بنویسم میترسم مرا هم مثل میرزا ابوالقاسم خان مجاهد طهرانی بزنند سر و دستم را بشکنند و از اطاعت تلگرافخانه بالتصاح تمام بکشند و سه روز در خانه امام

(لایحه شهری)

خدمت جناب . . . . مقدسه حبل المتین دامت
افاضاته العالی مصدع است

در باب نایب مدیری این بنده در انجمن آذربایجان
عرحی در جریده مقدسه مرقوم فرموده حسن ظنی
در باره این بنده فرموده اند نهایت تشکر از اعضای اداره
مقدسه دارم و امید وارم خداوند توفیقی کرامت فرماید
که همیشه بتوانم مصدر خد متی برای این ملت فقیر
بیچاره شوم ولی برای توضیح مصدع می شود غیر از
جناب مستطاب آقای تقی زاده دام اجلاله هنوز کسی
انتخاب نشده فقط دوازده نفر انتخاب شدند، نظامنامه
برای ترتیب اداره انجمن نوشته بطبع برسانند و بعد
از آن سایر هیئت اداره کننده انتخاب شوند

(معاضد السلطنه)

(صورت تلفون از پترزبورگ در باب ماموریت جنرال فرینچ)
مسافرت مامور نظامی انگلیس جنرال فرینچ
بروسیه از قراریکه روز نامه (روس) میگوید
متضمن مقاصد پلنیک می باشد بلحاظ آنکه شاید اقلبات
حالیه در ایران بجائی برسد که مخل منافع روسی و
انگلیسی شود لذا مسئله امکان سوق لشکر روس و
انگلیس بایران و تصرف بعضی نقاط آن مطرح مباحثه
شده است دولت روس میتواند ده فوج از قشون
قفقازیه را بایران بفرستد و بجای آن از عا کر داخله
روسیه روانه کند ولی دولت انگلیس نمیتواند قشون
خود را عاجلا بایران برساند ماموریت جنرال فرینچ
به پترزبورگ گویا برای انعقاد قرار دادیست مبنی بر
آنکه دولت روس تنها در ایران تصرفات نماید و
ضمنا بحفظ منافع و حقوق انگلیس نیز بپردازد

(اعلان)

خدمت عموم اعضا محترم انجمن اتحادیه آذربایجان
دامت تأییداتهم اعلان میشود روز دو شنبه ۲۵ شهر
شول عصری نظامنامه مقدسه انجمن اتحادیه آذربایجان
قراآت خواهد شد اشخاصی که در این انجمن سمت
عضویت دارند و دارای بلیط هستند باید تشریف بیاورند
که در حضور عموم نظامنامه قراآت شود

(شجاع لشکر ناظم انجمن آذربایجان)

(اعلان)

انجمن آذر بایجان هر هفته روزهای یکشنبه از
چهار ساعت بهروب مانده تا هروب برای پز برتن
اعضا منقده است

(حسن الحسینی الکاشانی)

جمعه حبس کنند و بگویند فلانی بایی است و از بدل
او عکس عباس افندی در آمده است باید تبید هود
خواهید فرود قانون اساسی حکم در تبید کسی نمیکند
مگر بحکم قانون عرض میکنم اصول و مفاد قانون برای
قدر اتزلی نیست. اینجا شهریت ندارد روزی که اتفاق
آراء برای ایالتی و ولایتی گیلان حکم نمود یعنی گیلانرا
ولایتی کردند برای همین فقرات بوده است تا انشا الله
هاید بعدها اثر بخشد (ترسم آزرده هوی وره بسخن
بسیار است) جناب سپهدار وارد و با یک جوش ملی
عازم حرکت میباشند — (ابو ذر)

(لایحه انجمن فتوت)

در انجمن فتوت تمام اعضاء مؤسین و منتخبین
برای ریاست این انجمن حضرت والا آقای ظفر السلطنه
امیر نویان را که از هر جنبه مستقنی از توصیف است
انتخاب کرده و حضرت والا قبول این زحمت را نمودند
و بعضی اشخاص فاسد العقیده میخواستند بعنوان
عضویت داخل این انجمن شده مقاصد فاسده خود را
بمحل آورند اعضاء انجمن ملتفت و متوجه این نکته گردیده
از قبول عضویت آنها معذرت خواسته لازم دانستند که
این مسئله را إخطار نمایند و امید داریم که نیت خالصانه
و اعمال حسنه این انجمن که فقط حفظ اساس مقدس
شریطیت و خدمت بهالم انسانیت است عنقریب توضیحات
مقاصد مرضیه را بشنایند (انجمن فتوت)

(حبل المتین)

آفرین بر دانش و زیرکی مؤسین و اعضاء
انجمن فتوت . احسنت بدین هوشیاری که کرک را در
لباس میش، دزد را در لباس درستی، خائن را در
لباس خادمی، مستبد را در لباس مشروطه، راه زنرا
در لباس راه نما شناخته و آنانرا از حوزه مقدسه انجمن
که محفل دانشمندان و بزرگان است آیه (فاخرج
فانك رجيم) را خوانده و از عضویت انجمن خود
دور نمودند —

خوب است سایر انجمنها هم در شناختن خائن از
بخادم مفسد از مصلح را از انجمن فتوت سر مشق
گیرند و انجمن خود را از لوٹ اتهام پاک گردانند
تا من بعد شخص اعلی حضرت اقدس شهر یاری خلدالله
ملکه و مجلس مقدس دار الشورای ملی شید الله ارکانه
شکایت از رفتار بیجای آنها نفرمایند —

امید داریم اعضاء انجمن فتوت بمقتضای نیت
حسنة خودشان که تقویت اساس مشروطه و حمایت
مجلس مقدس است رفتار نمایند و آنی از تکالیف
نوعیه بشری و انسانیت کوتاهی نکنند و مواظب اعضاء
هامله خود باشند که مبادا سوء رفتاری از آنها بعمل آید